

**Målbeskrivelse
for Speciallægeuddannelsen
i
Oftalmologi**

**Sundhedsstyrelsen
Dansk Oftalmologisk Selskab
Januar 2004**

Indholdsfortegnelse

1	Indledning.....	3
2	Beskrivelse af specialet.....	3
2.1	Oftalmologiens arbejdsområder.....	3
2.2	Ansættelsessteder og arbejdsopgaver.....	3
2.3	Oftalmologiens nationale historie.....	3
2.4	Oftalmologiens nationale organisation.....	4
2.5	Uddannelseskapaciteten.....	4
2.6	Speciallægeuddannelsens praktiske opbygning.....	5
2.6.1	Fokuserede kliniske ophold.....	6
2.6.2	I speciallægeklinikker og institutter.....	6
2.6.3	I tilgrænsende specialer.....	7
3	Læsevejledning til målbeskrivelsen for oftalmologi.....	7
4	Formål.....	8
5	Uddannelsesprogram og uddannelsesplan.....	8
5.1	Læringsrammer.....	8
5.2	Læringsstrategier.....	8
5.3	Evaluering generelt.....	10
5.4	Evalueringsstrategi.....	10
5.5	Uddannelsesaktører.....	12
6	Kompetencekrav introduktionsuddannelsen oftalmologi.....	16
7	Kompetencekrav hoveduddannelsen i oftalmologi.....	23

1 Indledning

Oftalmologi er det lægelige speciale, som beskæftiger sig medicinsk og kirurgisk med sygdomme i øjne og synsbaner herunder bestemmelse af brille- og kontaktlinsestyrker. Oftalmologien udføres af speciallæger i øjensygdomme.

Målbeskrivelsen i oftalmologi indeholder beskrivelse af de minimumkompetencer, som en speciallæge i øjensygdomme skal have erhvervet gennem den kliniske uddannelse. Derudover er der i uddannelsesforløbet mulighed for at den enkelte læge kan fordybe sig inden for fagets medicinske og kirurgiske delområder.

2 Beskrivelse af specialet

2.1 *Oftalmologiens arbejdsområder*

Uddannelsen til speciallæge i øjensygdomme sker på hospitalsafdelinger og i øjenlægepraksis og kombinerer medicinske og kirurgiske krav og færdigheder inden for specialet. Dertil kommer en bred berøringsflade med øvrige lægelige specialer samt ortoptister, optikere og sygeplejersker og andet sundhedsfagligt personale. Oftalmologien indgår som et væsentligt område i det diagnostiske og behandlingsmæssige samarbejde ved ekstraokulære medicinske og kirurgiske sygdomme. Oftalmologen møder i sin kliniske hverdag såvel nyfødte, børn, unge, voksne som ældre patienter.

Det oftalmologiske speciale omfatter emner inden for

- Kirurgiske og medicinsk oftalmologi
- Akut og elektiv oftalmologi
- Opsporing, overvågning, behandling og kontrol af oftalmologiens folkesygdomme (cataract, glaukom, aldersbetinget makuladegeneration, diabetes, skelen)
- Diagnostik og behandling af kongenitte og akkvisitte øjenlidelser
- Socialoftalmologi med blindhedsforebyggelse og rehabilitering
- Opbygning af regionale og nationale registre vedr. øjensygdomme og synshandicap.

Dansk oftalmologi giver således mulighed for en klinisk afvekslende hverdag, hvor en kombination af fagets mange facetter kan tilpasses den enkelte udøver.

2.2 *Ansættelsessteder og arbejdsopgaver*

Speciallæger i oftalmologi arbejder ved offentlige og private hospitaler og i speciallægepraksis. Speciallægen kan vælge at subspecialisere sig i delområder af det oftalmologiske speciale, og disse funktioner kan varetages inden for hele den danske syge/sundhedsorganisation.

Som eksempler på ansættelsessteder kan nævnes:

- Speciallæge ved offentlige og private sygehuse
- Speciallæge i øjenlægepraksis
- Speciallæge i organisatoriske og administrative funktioner inden for det offentlige sygehusvæsen og forvaltningssystem

2.3 *Oftalmologiens nationale historie*

Blandt de lægelige specialer hører oftalmologien til et af landets ældste og har således siden år 1900 gennemført videnskabelige møder. Fra i begyndelsen af at være et fag, som blev praktiseret udenfor hospitalsvæsenet blev oftalmologien i løbet af det 20. århundrede etableret på danske sygehuse,

hvor den kirurgiske aktivitet hovedsagelig har været placeret. Ændringer i mikrokirurgiske teknikker og anden medicinsk udvikling har dog medført, at opdelingen mellem hospitals- og praksisbaseret oftalmologi fortsat oplever en gensidig vekselvirkning, hvor de kirurgiske og medicinske ydelser flyttes fra hospitalssektor til praksissektor og omvendt. Det må forventes, at denne vekselvirkning vil forsætte i de kommende år til gavn for fagets fortsatte udvikling.

Som øvrige medicinske specialer oplever oftalmologien en glidning fra kirurgisk aktivitet til sofistikeret medicinsk behandling. Således har udviklingen inden for de seneste 30-40 år ikke alene medført en eksplosiv udvikling inden for mikrokirurgiske teknikker med tilhørende utensilier men også en fortsat medicinsk-farmakologisk udvikling inden for specifikke præparater til brug i behandlingen af øjensygdomme. Med kendskabet til igangværende studier er dette en udvikling, som forventes at forsætte og imødeses i de kommende år.

Oftalmologien har derfor oplevet en generel glidning fra egentlig sengekrævende indlæggelser og behandling til at være et udpræget ambulante speciale. Således gennemføres mange af de medicinske og kirurgiske indgreb nu udelukkende ambulante. Dette medfører, at sengeantallet på danske øjenafdelinger er reduceret til et minimum og at muligheden for at udføre oftalmologiske ydelser ikke nødvendigvis kræver en større hospitalsafdeling, men kan udføres i speciallægeklinikker. Mht. vagtdækning er det dog fortsat således, at denne varetages af øjenafdelinger på offentlige sygehuse.

2.4 *Oftalmologiens nationale organisation*

I Danmark er oftalmologien fordelt mellem praksissektor og hospitalssektor. Oftalmologien varetages af ca. 275 speciallæger, hvoraf ca. 150 har ydernummer med den offentlige sygesikring og udgør praksissektoren. Den resterende del på 125 speciallæger er ansat inden for det offentlige hospitalsvæsen og enkelte på private hospitaler. Samtidig eksisterer der mulighed for at udøve faget inden for deltidsansættelser som øjenkonsulenter i kombination med egentlige faste stillinger. På offentlige sygehuse er der 13 øjenafdelinger og et mindre antal klinikker på privathospitaler. Alle danske amter udover Bornholms Regions Kommune har en øjenafdeling, i Nordjyllands amt findes to offentlige afdelinger. Af de 13 offentlige klinikker, er 5 universitetsklinikker fordelt på

Københavns Universitet

- H:S Rigshospitalet, H:S Frederiksberg Hospital, Københavns Amts Sygehus i Herlev

Aarhus Universitet

- Aarhus Kommunehospital, Nordjyllands Amts Sygehus Aalborg

Syddansk Universitet

- Odense Universitetshospital.

Derudover findes Center for Handicappede under Københavns Amt, Statens Øjenklinik under Socialministeriet og Øjenpatologisk Institut ved Københavns Universitet samt amtslige Kommunikationscentre (Synscentraler/institutter).

2.5 *Uddannelseskapaciteten*

Sundhedsstyrelsen har i ”Dimensioneringsplan 2003” anbefalet 18 hoveduddannelsesforløb per år og 27-36 introduktionsforløb.

Der tilstræbes at hoveduddannelsen foregår på universitetshospitaler i tæt samarbejde med regionale afdelinger og speciallægepraksis.

2.6 *Speciallægeuddannelsens praktiske opbygning*

Efter turnusuddannelse og erhvervelse af autorisation til selvstændigt virke som læge indeholder speciallægeuddannelsen til øjenlæge klinisk uddannelse i stillinger der indgår i henholdsvis introduktionsforløb og hoveduddannelsesforløb. Til speciallægeuddannelsen er der tilknyttet tværfaglige såvel som specialespecifikke kurser. Den samlede uddannelsestid er 60 måneder fordelt med 12 mdrs. *introduktion* efterfulgt af 48 mdrs. *hoveduddannelse*.

Hoveduddannelsen anbefales at foregå på mindst to uddannelsesgivende øjenafdelinger og hoveduddannelsesstedet placeret på en af landets universitetsafdelinger.

Introduktionsuddannelse: 12 måneders ansættelse ved en oftalmologisk afdeling. I introduktionsuddannelsen skal der indbygges begyndende mikrokirurgisk træning i 'wet-labs'. Under introduktionsuddannelsen gennemføres tværfaglige- og basale specialespecifikke kurser. Introduktionsuddannelse anbefales tillige at indeholde en uges fokuseret ophold i øjenlægeklinik.

Hoveduddannelse: 48 måneders ansættelse med stigende kompetenceudvikling i medicinsk og kirurgisk oftalmologi. Ansættelserne indgår i hoveduddannelsesforløb på øjenafdelinger i Danmark samt i øjenlægeklinik. Derudover kan hoveduddannelsesforløbet indeholde fokuserede kliniske ophold i tilgrænsende medicinske og kirurgiske specialer. Ansøgning om hoveduddannelsesforløb kan først ske, når kompetencekravene i introduktionsstillingen er opfyldt, evalueret og godkendt.. Hoveduddannelsen tilrettelægges således at den uddannelsessøgende efter 48 måneder skal have opfyldt de i denne målbeskrivelse omhandlede mål.

Teoretiske og færdighedstrænende kurser: Fire ugers generelle tværfaglige kurser i kommunikation, pædagogik, ledelse/administration og samarbejde gennemføres i såvel turnusuddannelsen som under introduktions- og hoveduddannelsesforløbet.

Der er afsat 12 uger til obligatorisk forskningstræning, der hensigtsmæssigt fordeles over uddannelsesforløbet, fortrinsvis på hoveduddannelsen. Under uddannelsen gennemføres et oftalmologisk orienteret forskningsprojekt. For at sikre kvaliteten i forskningstræningen tilbydes den uddannelsessøgende deltagelse i kurser som kan have en støttende funktion for den planlagte forskningsaktivitet. Efter forskningstræningsmodulet er afsluttet skal projektet afrapporteres skriftligt og mundtligt, eksempelvis som en videnskabelig artikel og som et foredrag præsenteret ved et nationalt eller internationalt møde. Ved opnået ph.d.grad eller dr. med. grad kan forskningstræningsmodulet omfatte vejledningsfunktioner, med aktiv deltagelse, inden for emner med oftalmologisk relevans.

Seks ugers specialespecifikke oftalmologiske kurser med i alt (max.)210 timer evalueret undervisning gennemføres under introduktions- og hoveduddannelsesforløbet.

Færdighedstrænende kurser omfatter deltagelse i wet-lab, hvor operative og behandlingsmæssige procedurer kan afprøves på fantom, dyremodeller og/eller kadavere. De specialespecifikke kurser er alle obligatoriske ligesom det klinisk tværfaglige kursus i neurooftalmologi vil være obligatorisk. Emner til obligatoriske specialespecifikke kurser i oftalmologi

Basale

- Oftalmologiske instrumenter
- Optik og refraktion
- Okulær fysiologi
- Okulær farmakologi
- Øjenpatologi
- Mikrokirurgiske færdighedskurser

Kliniske

- Okulær traumatologi
- Oculære adnexa
- Cornea
- Cataract
- Glaukom
- Retinale lidelser
- Uveale lidelser
- Corpus Vitreum
- Socialoftalmologi
- Oftalmologisk genetik
- Skelekursus
- Videregående mikrokirurgisk færdighedskursus
- Børneoftalmologi

Tværfaglige kliniske kurser

- Neurooftalmologi

De teoretiske kursusmoduler, specialespecifikke og forskningsmetodologiske kurser kan eventuelt gennemføres gennem evaluerede kursusophold i udlandet. Godkendelse af sådanne udenlandske kursusforløb skal efter individuel vurdering og godkendelse ske i det regionale videreuddannelsesråd.

I hoveduddannelsen skal delelementer af den kliniske uddannelse på sygehus og i speciallægeklinik gennemføres ud fra de opstillede mål. Dette betyder, at den uddannelsessøgende læge skal gennemføre ophold i speciallægeklinik for at få godkendt det samlede uddannelsesforløb.

Såfremt en læge som led i andet godkendt uddannelsesforløb (nationalt eller internationalt) har erhvervet sig kliniske kompetencer, der svarer helt eller delvist til kravene i målbeskrivelsen, vil uddannelsesstiden kunne nedsættes efter godkendelse af de regionale råd for lægers videreuddannelse.

2.6.1 Fokuserede kliniske ophold

Aftale om fokuserede ophold, af højst 4 ugers varighed, på kliniske afdelinger eller i øjenlægeklinik indgås mellem hovedvejleder og den uddannelsessøgende læge samt med stedet, hvor det fokuserede ophold afvikles. Fokuserede kliniske ophold er kortere ophold som stiler mod at den uddannelsessøgende opnår kompetencer, som ikke kan erhverves andre steder i introduktionsuddannelsen og hoveduddannelsen.

2.6.2 I speciallægeklinikker og institutter

Under introduktionsforløbet anbefales et kortvarigt fokuseret klinisk ophold i speciallægeklinik.

Under hoveduddannelsesforløbet anbefales fokuserede kliniske ophold (af max. 4 ugers varighed) i speciallægeklinik i den sidste del af uddannelsen, enten ved et kontinuerligt længerevarende ophold eller ved valg af faste ugedage gennem en længere periode.

Udover fokuseret klinisk ophold i speciallægepraksis kan der i en mere sammenhængende periode i løbet af hoveduddannelsen gennemføres fokuseret ophold på et eller flere af de oftalmologiske specialklinikker og institutter:

- Center for Handicappede, Københavns Amt
- Statens Øjenklinik, Hellerup
- Øjenpatologisk Institut, Københavns Universitet

Desuden kan der i lighed med det fokuserede ophold i speciallægeklinik gennemføres kortere fokuserede ophold på de amtslige synscentraler/institutter

2.6.3 I tilgrænsende specialer

Fokuserede kliniske ophold i tilgrænsende specialer kan etableres efter regionale muligheder og behov. Formålet med disse ophold vil være at give den uddannelsessøgende indblik i mulighederne i det tværfaglige samarbejde.

I hoveduddannelsen indplaceres et fokuseret ophold på ansættelsessteder, der dækker arbejdsfelter, som den uddannelsessøgende læge ikke opnår erfaring med gennem ansættelse på de uddannelsesgivende øjenafdelinger. Disse ophold kan vælges gennemført inden for specialerne:

- plastikkirurgi, øre-næse-hals sygdomme, kæbekirurgi
- pædiatri, medicinsk allergologi, medicinsk rheumatologi, medicinsk endokrinologi, medicinsk infektionssygdomme
- klinisk immunologi, klinisk genetik, klinisk mikrobiologi
- neurologi, neurokirurgi, neurofysiologi og neuroradiologi.

Der forudsættes, at de uddannelsessteder, som påtager sig at tilbyde fokuserede oftalmologisk uddannelsesophold, laver et program for opholdet inklusiv program for tilknyttet teoretisk læsestof.

3 Læsevejledning til målbeskrivelsen for oftalmologi

I det følgende beskrives de kompetencer en speciallæge i oftalmologi skal besidde ved afslutningen af hoveduddannelsen. Der er tale om minimumskompetencer, hvilket betyder, at alle kommende speciallæger i oftalmologi skal have opnået samtlige kompetencer, uanset sammensætning af uddannelsesforløb. Alt efter individuel interesse forventes det at de uddannelsessøgende udvikler kompetencer, der ligger ud over minimumkompetencerne, som er indeholdt i denne målbeskrivelse.

Listen over kompetencer er opdelt i følgende fire kolonner: Mål, konkretisering af mål, læringsstrategi og evalueringstrategi.

Mål	Konkretisering af mål	Læringsstrategi	Evalueringstrategi
Kunne anvende apparatur til diagnostik af øjenlidelser	Spaltelampe, oftalmoskop, tonometer, ultralyd ○ Principper for opbygning ○ Anvendelse ○ Fejlkilder ○ Vedligeholdelse	Selvstudium af apparatmanualer Undervisningsvideo Mesterlære Casepræsentation	Struktureret kollegial bedømmelse Bedømmelse af opgave

Tabel 1: eksempel på opbygning af målbeskrivelsen

I mål-kolonnen beskrives selve kompetencen lægen skal være i besiddelse af ved afslutningen af henholdsvis introduktionsuddannelsen og hoveduddannelsen. Denne kompetence er konkretiseret i den efterfølgende kolonne.

I kolonnerne læringsstrategi angives metoder til erhvervelse af det pågældende mål (læring). I kolonnen evalueringstrategi angives metoder til evaluering af, om målet faktisk er nået. For begge kolonner gælder, at der er tale om strategier som enkeltvis eller i kombination skal anvendes ved indlæring og evaluering af det lærte.

4 Formål

Det overordnede formål med speciallægeuddannelsen i oftalmologi er, at lægen skal opnå kundskaber, færdigheder og holdninger der gør vedkommende i stand til selvstændigt at virke som øjenlæge. Uddannelsen stiler mod at lægen skal kunne fungere som

- Medicinsk ekspert inden for oftalmologi
- Kommunikator med patienter, sundhedsvæsenet og samfundet
- Samarbejder
- Leder og administrator
- Sundhedsfremmer
- Akademiker
- Professionel person

Alle syv roller er væsentlige i det oftalmologiske speciale og såvel kommunikator-, samarbejder-, administrator- og sundhedsfremmer-rollerne er en del af den oftalmologiske ekspertrolle. For at synliggøre vægten på de syv roller er de alle beskrevet selvstændigt.

5 Uddannelsesprogram og uddannelsesplan

Uddannelsesprogrammer udarbejdes efter Sundhedsstyrelsens retningslinier for uddannelsesprogrammer. Programmerne udarbejdes i hver enkelt uddannelsesregion sammen med uddannelsessteder og i henhold til målbeskrivelsen. Uddannelsesprogrammerne er fælles for alle uddannelsessøgende i specialet i den pågældende region.

Uddannelsesplanen er individuelt udarbejdet i et samarbejde med vejleder og uddannelsessøgende læge på baggrund af uddannelsesprogrammet og den enkelte uddannelsessøgende læges forudsætninger og ønsker. Skulle den uddannelsessøgende i forløbet måtte ønske at skifte uddannelsesregion, skal der i hvert enkelt tilfælde ske en revision af uddannelsesplanen således at uddannelsesplanen kan indpasse til den nye uddannelsesregion.

5.1 Læringsrammer

Læringsrammer refererer til de rammer, der betinger uddannelsesmiljøet og læreprocesserne. Rammerne skabes af arbejds- og uddannelseskultur, menneskelige ressourcer, arbejdstider og organisatoriske forhold. Uddannelsesprogrammet skal indeholde et afsnit om læringsrammerne på de planlagte uddannelsessteder, inklusiv en definition af uddannelsesstedernes vejlederfunktion.

I uddannelsesplanen, som beskriver den uddannelsessøgende læges egne mål, forudsætninger og egenskaber, skal der være et afsnit, der beskriver, hvordan vedkommende påtænker at handle ud fra de opstillede målsætninger. I samarbejde med uddannelsesstedet har den uddannelsessøgende ansvaret for egen læring ved en kontinuerlig deltagelse i det kliniske arbejde og en samtidig fordybelse og ajourføring gennem lærebøger og mere specifikke litteraturstudier.

5.2 Læringsstrategier

Den kliniske uddannelse til øjenlæge er baseret på mesterlære i moderne forstand, som er en form for reflekterende læring, hvor man ikke adskiller læringssituationen fra daglig klinisk arbejde. Den uddannelsessøgende superviseres ved deltagelse i arbejdet i henholdsvis afdeling, skadestue, operationsgang, ambulatorium, m.v. Superviseringen foretages af ældre og mere erfarne kolleger og derigennem introduceres den uddannelsessøgende trinvis for sygdomskomplekser og brugen og udvælgelsen af værktøj til diagnostik og behandling af specifikke sygdomme eller kombinationer af sygdomme. Princippet for mesterlæren indeholder mere end imitation af en mere erfarne kollegas adfærd og medfører gensidige forpligtelser for mester og lærling samt foregår over en længere periode. Mesterlæren består således af en læringsstrategi sammensat af flere delelementer og målebeskrivelsen anvender nedenstående begreber:

Varetagelse af praktisk arbejde

Ved deltagelse i det daglige arbejde vil den uddannelsessøgende opbygge kompetencer til brug for samlet klinisk adfærd. Det daglige arbejde omfatter stuegang, ambulatorievirksomhed, afdelings- og tværfaglige konferencer, operationer og specielle relevante undersøgelsesteknikker.

Afdelingsundervisning

Er internt organiseret undervisning i afdelingen, der retter sig mod alle læger. Kan være tilknyttet konferencer med kollegaer hvor der fremlægges og drøftes videnskabelige problemer.

Fremlæggelse ved undervisningskonference

Den uddannelsessøgende skal ved afholdelse af undervisningskonferencer på afdelingen gennemgå specifikke kliniske emner, efter aftale med sin uddannelsesvejleder.

Udarbejdelse af informationsmateriale

Den uddannelsessøgende skal på baggrund af klinisk praksis udarbejde informationsmateriale som dels kan anvendes overfor patienter og pårørende dels vil kunne indgå i f.eks. ansøgninger til nyt apparatur, nye kliniske tiltag o. lign.

Undervisning af andre

Den uddannelsessøgende gennemfører undervisning af sundhedspersonale, patientgrupper og lign.

Selvstændigt studie

Det forudsættes, at den uddannelsessøgende i oftalmologi af egen drift sætter sig ind i basalt lærebogsstof vedr. øjensygdomme samt opsøger og sætter sig ind i nødvendig dokumentation, inden for eget arbejdsfelt. Selvstudie indgår som en del af udførelsen af det løbende arbejde. Læsning kan dokumenteres ved at den uddannelsessøgende læge fører ordnet optegnelse over det læste.

Materialet til det løbende selvstændige studium vil være sammensat af anbefalede og/eller selvvalgt litteratur inkl. medicinsk faglitteratur i form af lærebogsstof, artikler, love, bekendtgørelser og bestemmelser.

Teoretisk undervisning og deltagelse i tværfaglige og teoretisk kurser

Vil typisk foregå i forbindelse med de tværfaglige kurser og under de specialespecifikke kurser.

Deltagelse i kurserne kræver egenindsats ud over tilstedeværelse. Det er en forudsætning for opnåelse af de nødvendige kompetencer, at den uddannelsessøgende læge møder forberedt, deltager aktivt i diskussioner og udarbejder de anviste opgaver.

Porteføljejføre div. optegnelser

Relevante journalforløb, sagsforløb og lignende anonymiseres og opbevares i portefølje m.h.p. at blive fremlagt som casepræsentationer og gennemgået under vejledersamtalerne.

Casepræsentation

Herved forstås, at den uddannelsessøgende læge præsenterer et gennemført patientforløb med vejleder med støtte fra det skriftlige materiale, som er udarbejdet i forbindelse med forløbet. Det er således ikke meningen, at der skal udarbejdes en selvstændig skriftlig opgave eller lignende.

Casepræsentation betragtes derfor som en læringsstrategi.

Refleksion over praksis

Herved forstås, at den uddannelsessøgende sammen med vejleder gør sig overvejelser ud fra udvalgte patientforløb indeholdende refleksioner over selve forløbet, den teori og praksis som er indgået i løsningen af opgaven. Refleksioner kan nedfældes i porteføljens læringsdagbog, og bør drøftes efterfølgende med vejleder.

Kvalitetsudviklingsprojekt

Herved forstås et projekt udarbejdet med anvendelse af kvalitetsudviklingens metode, typisk udført på ansættelsesstedet med et emne anvist af vejleder eller fundet i samarbejde med denne.

Klinisk fokuseret ophold

Under klinisk fokuserede ophold dels i speciallægeklinikker og oftalmologiske institutter, dels i tilgrænsende kliniske specialer skal den uddannelsessøgende deltage i det daglige arbejde, respektivt knyttes til de specifikke arbejdsopgaver som er beskrevet som mål for det fokuserede ophold. Arbejdet foregår under supervision af speciallægeklinikkens eller afdelingens faste læger.

Wet-lab

Færdighedslaboratorium på fantom, dyremodel og kadaver.

Rollespil

Observation i simulationsscenarier

Undervisningsvideo

Film som illustrerer kliniske færdigheder og procedurer inden for oftalmologisk praksis.

Elektronisk baseret undervisningsprogrammer

Internetbaseret eller andet elektronisk undervisningsmateriale til brug for programmeret indlæring.

Litteratursøgning

Litteratursøgning foregår ved bibliotekssøgninger dels besøg på lægevidenskabelige biblioteker dels via tilgængelige elektroniske databaser.

5.3 Evaluering generelt

Der skelnes mellem evaluering af den uddannelsessøgende læges kompetencer og evaluering af læringsrammerne

Evaluering af den uddannelsessøgende læges kompetencer

Den anvendte metode til evaluering af kompetencer skal kunne afgøre, om den uddannelsessøgende læge *har eller ikke har* erhvervet den pågældende kompetence. Kompetencekravene er derfor formuleret på en sådan måde, at det med den/de anviste metoder til evaluering kan afgøres, om den uddannelsessøgende læge har erhvervet den pågældende kompetence eller ej.

Evaluering af kompetencer foretages løbende i uddannelsesforløbet med henblik på dokumentation og evt. justering af uddannelsen undervejs.

Evaluering af læringsrammerne

Læringsrammer henviser til de rammer, der betinger uddannelsesmiljøet og læreprocesserne. Det kan eksempelvis være rammer, som skabes af arbejdskultur, menneskelige ressourcer, uddannelseskultur, arbejdstider, organisatoriske forhold etc.

Evaluering af læringsrammerne foregår ved inspektorbesøg. Endvidere skal det ved udfærdigelse af uddannelsesprogrammer angives, hvordan læringsrammerne skal vurderes af den uddannelsessøgende.

5.4 Evalueringsstrategi

Under evalueringsstrategi er anvendt følgende begreber, som hermed defineres:

Struktureret kollegial bedømmelse (SKB)

Herved forstås en umiddelbar vurdering og en senere opfølgning på konkrete kompetencer, som den uddannelsessøgende læge har demonstreret i udførelsen af arbejdsopgaver. Det er en fordel, at uddannelsesstedet for specifikke kompetencer udarbejder en struktur for denne feedback i form af

kompetencekort, checkliste eller lignende. Det er en forudsætning for feedback, at arbejdet tilrettelægges på en sådan måde, at vejleder og kolleger kan observere den uddannelsessøgende i udførelsen af arbejdsopgaver. Der er ved den umiddelbare feedback tale om en formativ evaluering beregnet på at korrigere og vejlede den uddannelsessøgende læge, mens den summative evaluering finder sted i de strukturerede vejledersamtaler efterfølgende.

Drøftelse med kolleger og vejleder

I forhold til refleksion over det udførte arbejde er der i mange tilfælde ikke tale om en "sandhed", som man kan evaluere i forhold til, men snarere en evne til at udvikle og perspektivere ud fra situationer i arbejdet. Dette kræver et forum, hvor en uformel drøftelse og udvikling af egne tanker kan finde sted.

Vejledersamtale

Det er en struktureret samtale hvor der foregår en vurdering af casepræsentationer, feedback på observationer, gennemgang af porteføljen, drøftelse af refleksioner m.m. Samtalen foregår mellem den uddannelsessøgende og udpegede vejleder.

Godkendt kursus

Er en skriftlig udtalelse fra kursusleder at kursisten har opfyldt kursets mål

Procedureliste

Den uddannelsessøgende skal ved daglige optegnelser registrere udførte procedurer.

Bedømmelse af opgave

Samtale mellem vejleder og den uddannelsessøgende af kvalitet af gennemført opgave, for eksempel gennemført litteraturkonference, læst faglitteratur og undervisningskonference.

Audit af arbejdspraksis

Superviseret struktureret gennemgang af journalmateriale, patientforløb, arbejdsprocedurer og lign.

Audit af rollespil

Superviseret gennemgang af simulationsscenarier

Patientvurdering

En struktureret bedømmelse ved spørgeskema, som udfyldes af patienten eller dennes pårørende. Evalueringen heraf sker i samtale mellem vejleder og den uddannelsessøgende ved gennemgang af de udfyldte skemaer jfr. bilag 1.

Multiple peer review ("360° – evaluering")

Er evaluering der bliver udført af flere sundhedsfaglige medarbejdere med forskellige baggrund, og mod i forvejen opstillede kriterier, for eksempel spørgeskemaer med vurderingsskalaer.

Gennemgang af portefølje

Er en samtale mellem den uddannelsessøgende læge og vejlederen med udgangspunkt i porteføljen med henblik på at fastlægge hvor langt den uddannelsessøgende er kommet i uddannelsesforløbet og planlægge det videre forløb.

Porteføljevurdering

Porteføljevurdering er den afsluttende evaluering af hele uddannelsesforløbet, hvor den uddannelsessøgende 1) indsamler alt tilgængeligt materiale fra dele af eller hele uddannelsen, 2) udarbejder en skriftlig vurdering af materialet, 3) Vejlederen læser materialet og den uddannelsessøgendes vurderingen, 4) Vejlederen og den uddannelsessøgende fælles diskuterer materialet og den uddannelsessøgendes vurdering og 5) Vejlederen skriftligt formulerer en afgørelse.

5.5 Uddannelsesaktører

Uddannelsessøgende læge

Læger i stillinger til introduktionsuddannelse og hoveduddannelse i oftalmologi.

Vigtige funktioner i speciallægeuddannelsen

Uddannelsesansvarlig overlæge, hovedvejleder og daglige kliniske vejledere

I den ny speciallægeuddannelse ligger fokus på den uddannelsessøgendes egen læring af komplekse kompetencer i klinisk-paraklinisk virksomhed, og ikke på undervisning. Den pædagogiske opgave bliver således at tilrettelægge et optimalt læringsmiljø i afdelingen for de uddannelsessøgende, hvilket ikke kun kræver pædagogisk tænkning men også ledelse, organisation og administration. Formålet med dette er at optimere den enkeltes læring af alle målbeskrivelsens kompetencer. Den *uddannelsesansvarlig overlæge, hovedvejleder og daglige kliniske vejledere* har ansvaret for dette og ansvaret for, at uddannelsen bliver gennemført med den krævede kvalitet. Hvordan disse funktioner samordnes fremgår af Tabel 1. Det understreges, at enhver ansat læge har pligt til at medvirke i afdelingens uddannelsesmiljø.

I professionsuddannelser kan der også findes en *mentor*. Denne er oftest en ældre kollega som deltager frivilligt og af ideelle grunde uden ansvar som ansat og deltager således ikke i planlægning og gennemføring af uddannelsen, men fungerer kun som rådgiver og støtte for den uddannelsessøgende læge. Erfaringen viser at en godt fungerende mentor kan være til stor nytte i en professionsuddannelse. At opsøge en mentor og fungere som mentor er frivilligt fra begge sider. Det overlades derfor til den uddannelsessøgende læges eget skøn at søge en mentor. Da denne funktion i den postgraduate lægeuddannelse ikke kræves, bliver den ikke beskrevet her. Enkelte specialer eller regioner kan vælge at lægge mentorfunktionen i mere faste rammer.

Uddannelsesansvarlig overlæge

Den administrative funktion af speciallægeuddannelsen varetages i sygehusafdelinger af en *uddannelsesansvarlig overlæge* som er ansat i en sygehusafdeling med et særligt ansvar for videreuddannelsen beskrevet i en funktionsbeskrivelse. Den uddannelsesansvarlige overlæge refererer til afdelingsledelsen vedrørende den lægelige videreuddannelse. I uddannelsen til almen praktiserende læge benævnes modsvarende funktion *praksiskoordinator*, som er ansat direkte af amterne.

Arbejdsopgaverne:

- Overordnet sikre læringsmiljøet i afdelingen.
- Sikre at der forefindes uddannelsesprogrammer for afdelingens typer af uddannelsesstillinger.
- Sikre at der bliver udarbejdet en uddannelsesplan for den uddannelsessøgende.
- Planlægge fokuserede ophold og sikre gennemførelse af dem.

- Sikre videreførelse af den uddannelsesmæssige status ved skift af hovedvejledere i uddannelsesforløbet.
- Planlægge og sikre program for introduktion i afdelingen.
- Sikre at enhver uddannelsessøgende tildeles en hovedvejleder.
- Engagere og instruerer daglige kliniske vejledere.
- Sikre hovedvejleders og daglige kliniske vejleders arbejdsopgaver ved den ledende overlæge.
- Deltage i håndteringen af uhensigtsmæssige uddannelsesforløb.
- Sikre at opnåede kompetencer bliver attesteret.
- Sikre at evaluering af uddannelsen udføres.
- Give afdelingen feed back på uddannelsen, iværksætte og gennemføre kvalitetsudviklingsarbejde.

Hovedvejleder

Den uddannelsesansvarlige overlæge sørger for, at alle uddannelsessøgende læger i en afdeling har en hovedvejleder. Denne er en læge, der er senior i forhold til den uddannelsessøgende.

Hovedvejlederen har en helt central rolle og pålægges ansvar for den praktiske gennemførelse af én eller flere uddannelsessøgendes forløb i afdelingen.

Arbejdsopgaverne:

- Sætte sig grundigt ind i uddannelsesprogrammet for det gældende uddannelsesforløb.
- Udarbejde en uddannelsesplan sammen med den uddannelsessøgende for uddannelsesforløbet i afdelingen.
- Sikre at uddannelsesplanen bliver gennemført.
- Sikre løbende justering af uddannelsesplanen.
- Informere daglige kliniske vejledere om uddannelsesplanen.
- Være ansvarlig for at introduktionsprogrammet bliver gennemført.
- Anvende pædagogiske redskaber sammen med den uddannelsessøgende, fx ugentlige/månedlige læringskontrakter. Evt. uddelegeres opgaven.
- Yde daglig klinisk vejledning og give feed back.
- Gennemføre fortløbende vejledersamtaler.
- Inddrage den uddannelsesansvarlige overlæge i uhensigtsmæssige uddannelsesforløb.
- Evaluere enkelte kompetencer.
- Attestere at de til uddannelsesforløbet svarende kompetencer er opnået.

Daglig klinisk vejleder

Vejledning af den uddannelsessøgende kan og bør ikke varetages af en enkeltperson. I den daglige arbejdsituation har hver ansat læge et ansvar som vejleder. Efter delegering fra den

uddannelsesansvarlige overlæge kan den daglige kliniske vejleder evaluere og attestere opnåelsen af enkeltkompetencer for de uddannelsessøgende læger.

Arbejdsopgaverne:

- Holde sig orienteret om uddannelsesplaner for afdelingens uddannelsessøgende læger.
- Deltage i gennemførelse af introduktionsprogrammet.
- Anvende pædagogiske redskaber, efter delegering, fx ugentlige/månedlige læringskontrakter, sammen med den uddannelsessøgende.
- Yde daglig klinisk vejledning og give feedback.
- Evaluere, efter delegering, enkelte kompetencer eller delkompetencer og rapportere til hovedvejleder.

Uddannelsesansvarlig overlæge, Hovedvejleder og Daglige kliniske vejledere

<i>Funktionsområder</i>	Uddannelsesansvarlig overlæge	Hovedvejleder (en udpeget)	Daglig klinisk vejleder (flere personer)
Uddannelsesprogram	- Sikrer at der forefindes uddannelsesprogrammer for afdelingens typer af uddannelsesstillinger	- Sætter sig grundigt ind i uddannelsesprogrammet for det gældende uddannelsesforløb	
Uddannelsesplan	- Sikrer at der bliver udarbejdet en uddannelsesplan til den uddannelsessøgende - Planlægger fokuserede ophold og sikrer gennemførelsen af dem - Sikrer videreførelse af den uddannelsesmæssige status ved skift af hovedvejledere i uddannelsesforløbet	- Udarbejder sammen med den uddannelsessøgende en uddannelsesplan for forløbet i afdelingen - Sikrer at uddannelsesplanen bliver gennemført - Sikrer løbende justering af uddannelsesplanen - Informerer daglige kliniske vejledere om uddannelsesplanen	- Er forpligtiget til at holde sig orienteret om uddannelsesplaner for afdelingens uddannelsessøgende læger
Introduktionsprogram	- Sikrer program for introduktion i afdelingen	- Er ansvarlig for at programmet for introduktion i afdelingen bliver gennemført	- Deltager i gennemførelse af program for introduktion i afdelingen
Klinisk vejledning	- Sikrer at enhver uddannelsessøgende tildeles en hovedvejleder - Engagerer og instruerer daglige kliniske vejledere - Sikrer hovedvejleders og daglige kliniske vejleders arbejdsopgaver ved den ledende overlæge - Deltager i håndteringen af uhensigtsmæssige uddannelsesforløb - Engagerer og instruerer daglige kliniske vejledere	- Anvender sammen med den uddannelsessøgende i fornødent omfang pædagogiske redskaber, fx ugentlig/månedlig læringskontrakter. - Evt. uddelegeres opgaven. - Yder daglig klinisk vejledning og giver feedback - Gennemfører fortløbende vejledersamtaler - Inddrager den uddannelsesansvarlige overlæge i uhensigtsmæssige uddannelsesforløb	- Anvender, efter delegering, sammen med den uddannelsessøgende i fornødent omfang pædagogiske redskaber, fx ugentlig/månedlig læringskontrakter - Yder daglig klinisk vejledning og giver feedback
Evaluerings af den uddannelsessøgende	- Sikrer at opnåede kompetencer bliver attesteret	- Evaluerer enkelte kompetencer - Attesterer at de til uddannelsesforløbet svarende kompetencer er opnået	- Evaluerer efter delegering enkelte kompetencer eller delkompetencer og rapporterer til hovedvejleder
Evaluerings af uddannelsen	- Sikrer at evaluering af uddannelsen udføres - Giver afdelingen feedback, iværksætter og gennemfører kvalitetsudviklingsarbejde		

6 Kompetencekrav introduktionsuddannelsen oftalmologi

Medicinsk ekspert introduktionsuddannelsen: Tekniske færdigheder

Kompetencekrav/mål	Konkretisering af mål	Læringsstrategi	Evalueringsstrategi
Kunne udføre en oftalmologisk undersøgelse	Herunder: Optage en specialerettet anamnese Undersøgelse af syn, øjne og øjenomgivelser Visus undersøgelse af voksne og børn Eksterne, stilling, lejring og motilitet Spaltelampe Trykmåling Biomikroskopi Gonioskopi 3-spejl Oftalmoskopi direkte Synsfelt Refraktion, subjektiv/objektiv Udmåling af brilleglas Ultralydsundersøgelse	Mesterlære Casepræsentation Litteratur studier Fokuseret klinisk ophold i speciallægepraksis	Struktureret kollegial bedømmelse Portefølje Audit af arbejdspraksis Procedureliste
Kunne udføre podning og cornea skrab			Struktureret kollegial bedømmelse
Kunne vurdere og handle på kliniske og parakliniske undersøgelser	Radiologiske undersøgelser Serologiske undersøgelser Mikrobiologiske undersøgelser	Mesterlære Casepræsentation Litteratur studier Fokuseret klinisk ophold i speciallægepraksis	Struktureret kollegial bedømmelse Portefølje Audit af arbejdspraksis
Kunne anvende apparatur til diagnostik af øjenlidelser	Spaltelampe, oftalmoskop, tonometer, ultralyd Principper for opbygning Anvendelse Fejlkilder Vedligeholdelse	Selvstudium af apparatmanualer Undervisningsvideo Mesterlære Casepræsentation	Struktureret kollegial bedømmelse Bedømmelse af opgave
Kunne udføre teknikker til brug ved mikrokirurgi	Suturering Mikrodissektion	Wet-lab	Struktureret kollegial bedømmelse Procedureliste
Kunne redegøre for		Fokuseret klinisk ophold i speciallægepraksis	Portefølje

problemstillingen ved undersøgelse af uselektede patienter			

Medicinsk ekspert introduktionsuddannelsen: Ydre øje

Kompetencekrav/mål	Konkretisering af mål	Læringsstrategi	Evalueringsstrategi
Kunne diagnosticere almindelige tumorer i ydre øjenomgivelser		Mesterlære Casepræsentation Litteraturstudium	Struktureret kollegial bedømmelse
Kunne diagnosticere sygdomme i øjenomgivelser		Mesterlære Casepræsentation Litteraturstudium	Struktureret kollegial bedømmelse

Medicinsk ekspert introduktionsuddannelsen: Orbita

Kompetencekrav/mål	Konkretisering af mål	Læringsstrategi	Evalueringsstrategi
Kunne diagnosticere lidelser i orbita		Mesterlære Casepræsentation Litteraturstudium	Struktureret kollegial bedømmelse

Medicinsk ekspert introduktionsuddannelsen: Tåreveje

Kompetencekrav/mål	Konkretisering af mål	Læringsstrategi	Evalueringsstrategi
Kunne diagnosticere og medicinsk behandle lidelser i tåreveje		Mesterlære Casepræsentation Litteraturstudium	Struktureret kollegial bedømmelse

Medicinsk ekspert introduktionsuddannelsen: Øjets forreste afsnit inklusiv conjunctiva

Kompetencekrav/mål	Konkretisering af mål	Læringsstrategi	Evalueringsstrategi
Kunne diagnosticere lidelser i øjets forreste afsnit		Mesterlære Casepræsentation Litteraturstudium	Struktureret kollegial bedømmelse
Kunne diagnosticere lidelser i cornea		Mesterlære Casepræsentation Litteraturstudium	Struktureret kollegial bedømmelse
Kunne behandle overflade relaterede corneale lidelser		Mesterlære Casepræsentation Litteraturstudium	Struktureret kollegial bedømmelse

Medicinsk ekspert introduktionsuddannelsen: Sclera

Kompetencekrav/mål	Konkretisering af mål	Læringsstrategi	Evalueringsstrategi
Kunne diagnosticere lidelser i sclera		Mesterlære Casepræsentation Litteraturstudium	Struktureret kollegial bedømmelse

Medicinsk ekspert introduktionsuddannelsen: Linse og linseapparat

Kompetencekrav/mål	Konkretisering af mål	Læringsstrategi	Evalueringsstrategi
Kunne diagnosticere lidelser i øjets linse og linseapparat		Mesterlære Casepræsentation Litteraturstudium	Struktureret kollegial bedømmelse
Kunne redegøre for kirurgisk behandling af lidelser i øjets linse og linseapparat	Kunne redegøre for cataract extraction og komplikationer hertil.	Mesterlære Casepræsentation Litteraturstudium	Struktureret kollegial bedømmelse Vejledersamtale

Medicinsk ekspert introduktionsuddannelsen: Glaucom

Kompetencekrav/mål	Konkretisering af mål	Læringsstrategi	Evalueringsstrategi
Kunne diagnosticere og medicinsk behandle glaucom		Mesterlære Casepræsentation Litteraturstudium	Struktureret kollegial bedømmelse
Kunne foretage YAG-laserbehandling af glaucom		Mesterlære Casepræsentation	Struktureret kollegial bedømmelse Procedureliste

Medicinsk ekspert introduktionsuddannelsen: Lidelser i uvea

Kompetencekrav/mål	Konkretisering af mål	Læringsstrategi	Evalueringsstrategi
Kunne diagnosticere uveale lidelser		Litteraturstudier Mesterlære Casepræsentation	Struktureret kollegial bedømmelse
Kunne starte medicinsk behandling af uveale lidelser	Kunne starte akut behandling af inflammationer	Mesterlære Casepræsentation Litteraturstudier	Struktureret kollegial bedømmelse

Medicinsk ekspert introduktionsuddannelsen: Lidelser i corpus vitreum

Kompetencekrav/mål	Konkretisering af mål	Læringsstrategi	Evalueringsstrategi
Kunne diagnosticere		Mesterlære	Struktureret kollegial

lidelser i corpus vitreum		Casepræsentation Litteraturstudier	bedømmelse Vejledersamtale
Kunne redegøre for behandling af lidelser corpus vitreum		Litteraturstudier Mesterlære Casepræsentation	Struktureret kollegial bedømmelse Vejledersamtale

Medicinsk ekspert introduktionsuddannelsen: Retina

Kompetencekrav/mål	Konkretisering af mål	Læringsstrategi	Evalueringsstrategi
Kunne diagnosticere lidelser i retina		Mesterlære Casepræsentation Litteraturstudier	Struktureret kollegial bedømmelse
Kunne redegøre for kirurgiske behandlinger af amotio retinae med komplikationer		Litteraturstudier Mesterlære Casepræsentation	Struktureret kollegial bedømmelse Vejledersamtale

Medicinsk ekspert introduktionsuddannelsen: Traumer

Kompetencekrav/mål	Konkretisering af mål	Læringsstrategi	Evalueringsstrategi
Kunne diagnosticere traumer i relationer til øjet og øjenomgivelserne		Litteraturstudier Mesterlære Casepræsentation	Struktureret kollegial bedømmelse
Kunne behandle overfladelæsioner med og uden fremmedlegemer	Kunne iværksætte akut behandling af overfladelæsioner	Mesterlære Casepræsentation Litteraturstudier	Struktureret kollegial bedømmelse
Kunne behandle hyphema		Mesterlære Casepræsentation Litteraturstudier	Struktureret kollegial bedømmelse
Kunne redegøre for umiddelbare komplikationer og senkomplikationer til øjentraumer		Litteraturstudier Mesterlære Casepræsentation	Struktureret kollegial bedømmelse Vejledersamtale

Medicinsk ekspert introduktionsuddannelsen: Refraktion og optik

Kompetencekrav/mål	Konkretisering af mål	Læringsstrategi	Evalueringsstrategi
Kunne diagnosticere refraktionsanomalier		Mesterlære Casepræsentation Litteraturstudier	Struktureret kollegial bedømmelse
Kunne redegøre for optisk behandling af	Kunne redegøre for brille- og kontaktlinsebehandling	Mesterlære Casepræsentation	Struktureret kollegial bedømmelse

refraktionsanomalier		Litteraturstudier	Vejledersamtale
Kunne foretage almindelig brilleudmåling		Mesterlære Casepræsentation Litteraturstudier	Struktureret kollegial bedømmelse

Medicinsk ekspert introduktionsuddannelsen: Strabismus

Kompetencekrav/mål	Konkretisering af mål	Læringsstrategi	Evalueringsstrategi
Kunne diagnosticere manifest og latent skelen		Mesterlære Casepræsentation Litteraturstudier	Struktureret kollegial bedømmelse
Kunne diagnosticere inkommitant skelen		Mesterlære Casepræsentation Litteraturstudier	Struktureret kollegial bedømmelse

Medicinsk ekspert introduktionsuddannelsen: Neurooftalmologi

Kompetencekrav/mål	Konkretisering af mål	Læringsstrategi	Evalueringsstrategi
Kunne diagnosticere neurooftalmologiske lidelser		Mesterlære Casepræsentation Litteraturstudier	Struktureret kollegial bedømmelse

Medicinsk ekspert introduktionsuddannelsen: Intern medicinske lidelser

Kompetencekrav/mål	Konkretisering af mål	Læringsstrategi	Evalueringsstrategi
Kunne diagnosticere øjenmanifestationer ved systemiske lidelser		Mesterlære Casepræsentation Litteraturstudier	Struktureret kollegial bedømmelse
Kunne diagnosticere og behandle arteritis temporalis		Mesterlære Casepræsentation Litteraturstudier	Struktureret kollegial bedømmelse

Sundhedsfremmer introduktionsuddannelsen

Kompetencekrav/mål	Konkretisering af mål	Læringsstrategi	Evalueringsstrategi
Kunne rådgive andre personalegrupper, myndigheder, pårørende og patienter	Herunder: - Tiltag, der kan forebygge udvikling af sygdom, der manifesterer sig i øjne og syn - Generelle risikofaktorer af betydning for sygdomme, der manifesterer sig i øjne og syn	Udarbejdelse af informationsmateriale Litteraturstudier	Struktureret kollegial bedømmelse Audit af arbejdspraksis Bedømmelse af opgave
Kunne anvende hygiejniske principper for		Mesterlære Casepræsentation	Vejledersamtale Audit af arbejdspraksis

at hindre overførsel af smitsomme sygdomme		Litteraturstudier	

Samarbejder introduktionsuddannelsen

Kompetencekrav/mål	Konkretisering af mål	Læringsstrategi	Evalueringsstrategi
Kunne indgå i tværfaglige team med respekt for de øvrige teammedlemmer.	Kunne søge råd og vejledning hos kolleger og samarbejdspartnere	Tværfagligt kursus i samarbejde Litteraturstudier Mesterlære Casepræsentation	Struktureret kollegial bedømmelse Godkendt kursus

Professionel introduktionsuddannelsen

Kompetencekrav/mål	Konkretisering af mål	Læringsstrategi	Evalueringsstrategi
Kunne etablere, fastholde og afslutte en lægefaglig relation til patienter og pårørende	- Kunne erkende egne personlige, faglige og etiske grænser - Kunne udvise en passende personlig og interpersonel adfærd	Litteraturstudier Mesterlære Casepræsentation Rollespil	Struktureret kollegial bedømmelse Audit af rollespil
Kunne anvende relevante administrative regler og love sundhedssystemet i egen arbejdspraksis	- Aktindsigt - Videregivelse af patientoplysninger til tredjepart og anden myndighed., - Journalføringspligt, - Tavshedspligt - Informeret samtykke	Litteraturstudier Mesterlære Casepræsentation	Struktureret kollegial bedømmelse Audit af arbejdspraksis
Kunne redegøre for reglerne for synskrav	Almindeligt kørekort til bil	Litteraturstudier	Struktureret kollegial bedømmelse Vejledersamtale

Leder/administrator introduktionsuddannelsen

Kompetencekrav/mål	Konkretisering af mål	Læringsstrategi	Evalueringsstrategi
Kunne administrere egne ressourcer	- I forhold til patientbehandling, - I forhold til økonomiske aspekter - I forhold til andre aktiviteter	Tværfagligt kursus i ledelse/administration	Struktureret kollegial bedømmelse Godkendt kursus

Kommunikator introduktionsuddannelsen

Kompetencekrav/mål	Konkretisering af mål	Læringsstrategi	Evalueringsstrategi
Kunne informere patienter om klagerettigheder, -veje og		Tværfagligt kursus i kommunikation Litteraturstudier Mesterlære	Struktureret kollegial bedømmelse Godkendt kursus

-muligheder.		Casepræsentation	Patientvurdering ud fra skema (bilag 1) Audit af arbejdspraksis Godkendt kursus
Kunne håndtere krisereaktioner hos patienter og pårørende i forbindelse med synsskade		Rollespil Litteraturstudier	Audit af rollespil Struktureret kollegial bedømmelse

Akademiker introduktionsuddannelsen

Kompetencekrav/mål	Konkretisering af mål	Læringsstrategi	Evalueringsstrategi
Kunne anvende og vurdere videnskabelig litteratur, lærebøger og foredrag og uddrage essensen heraf.	Kunne foretage en litteratursøgning	Tværfagligt forskningstræningskursus Litteratursøgning	Struktureret kollegial bedømmelse Godkendt kursus
Kunne angive internationale deklARATIONER vedr. lægefaglig virksomhed.	Kunne redegøre for Helsinki deklARATIONEN	Litteraturstudier	Vejledersamtale

7 Kompetencekrav hoveduddannelsen i oftalmologi

Medicinsk ekspert hoveduddannelsen: Tekniske færdigheder

Kompetencekrav/mål	Konkretisering af mål	Læringsstrategi	Evalueringsstrategi
Kunne udføre avancerede oftalmologiske undersøgelser	Herunder: Undersøgelse af syn, øjne og øjenomgivelser Visus undersøgelse af personer uden sprog Neurooftalmologisk undersøgelse Ortoptisk undersøgelse Spaltelampe- og fundusfotografering Fluoresceinangiografi Ultralydsbiomikroskopi Mørke adaptation	Mesterlære Casepræsentation Litteratur studier Fokuseret klinisk ophold i speciallægeklinik	Struktureret kollegial bedømmelse Portefølje Audit af arbejdspraksis
Kunne udføre almindelige oftalmologiske procedurer	Herunder: Biopsi fra ydre øjenomgivelseronjunctiva Sondering af tåreveje Forreste kammer punktur Vitreous tap Biopsi af arterie temporalis	Mesterlære Casepræsentation Litteratur studier Fokuseret klinisk ophold i speciallægeklinik	Struktureret kollegial bedømmelse Portefølje Audit af arbejdspraksis
Kunne vurdere og drage konsekvens af kliniske og parakliniske undersøgelser	Radiologiske undersøgelser Serologiske undersøgelser Mikrobiologiske undersøgelser Histologiske undersøgelser Cytologiske undersøgelser Elektrofysiologi	Mesterlære Casepræsentation Litteratur studier Fokuseret klinisk ophold i speciallægeklinik	Struktureret kollegial bedømmelse Portefølje Audit af arbejdspraksis
Kunne anvende og redegøre for apparatur til diagnostik og behandling af øjenlidelser	Principper for opbygning Fejlkilder Vedligeholdelse	Speciale specifikt kursus i apparatlære Selvstudium af apparatmanualer Mesterlære Casepræsentation	Struktureret kollegial bedømmelse Bedømmelse af opgave Godkendt kursus

Medicinsk ekspert hoveduddannelsen: Ydre øje

Kompetencekrav/mål	Konkretisering af mål	Læringsstrategi	Evalueringsstrategi
Kunne diagnosticere og redegøre for behandling af tumorer i ydre øjenomgivelser		Mesterlære Casepræsentation Litteraturstudium Speciale specifikt kursus i øjenpatologi	Struktureret kollegial bedømmelse Vejledersamtale Godkendt kursus
Kunne diagnosticere kongenitte og akkvisitte misdannelser i de ydre øjenomgivelser		Mesterlære Casepræsentation Litteraturstudium	Struktureret kollegial bedømmelse
Kunne varetage lidelser i øjenomgivelser		Wet-lab Mesterlære Casepræsentation Litteraturstudium	Struktureret kollegial bedømmelse Procedureliste
Kunne redegøre for kirurgiske behandlingsprincipper for lidelser i øjenlågene	Kunne redegøre for indikationer og komplikationer for plastikkirurgiske indgreb i øjelågene.	Litteraturstudium Mesterlære Casepræsentation	Struktureret kollegial bedømmelse Vejledersamtale
Kunne redegøre for okuloplastiske operationer		Wet-lab Mesterlære Casepræsentation	Struktureret kollegial bedømmelse Procedureliste Porteføljesoptegnelser

Medicinsk ekspert hoveduddannelsen: Orbita

Kompetencekrav/mål	Konkretisering af mål	Læringsstrategi	Evalueringsstrategi
Kunne varetage lidelser i orbita		Mesterlære Casepræsentation Litteraturstudium	Struktureret kollegial bedømmelse

Medicinsk ekspert hoveduddannelsen: Tåreveje

Kompetencekrav/mål	Konkretisering af mål	Læringsstrategi	Evalueringsstrategi
Kunne varetage lidelser i tåreveje		Mesterlære Casepræsentation Litteraturstudium	Struktureret kollegial bedømmelse
Kunne redegøre for behandling af tumorer i tåreveje		Litteraturstudium	Struktureret kollegial bedømmelse Vejledersamtale

Medicinsk ekspert hoveduddannelsen: Øjets forreste afsnit inklusiv conjunctiva

Kompetencekrav/mål	Konkretisering af mål	Læringsstrategi	Evalueringsstrategi
Kunne varetage kongenitte og akkvisitte lidelser i øjets forreste afsnit		Fokuseret ophold i øjenlægepraksis Mesterlære Casepræsentation Litteraturstudium	Struktureret kollegial bedømmelse
Kunne varetage lidelser i cornea		Mesterlære Casepræsentation Litteraturstudium	Struktureret kollegial bedømmelse
Kunne redegøre for kirurgisk behandling af cornealidelser	Kunne redegøre for corneatransplantation og operation for astigmatisme med komplikationer	Mesterlære Casepræsentation Litteraturstudium	Vejledersamtale
Kunne identificere iværksætte behandling af komplikationer til medicinsk behandling af cornealidelser		Litteraturstudium Mesterlære Casepræsentation	Audit af arbejdspraksis Vejledersamtale

Medicinsk ekspert hoveduddannelsen: Sclera

Kompetencekrav/mål	Konkretisering af mål	Læringsstrategi	Evalueringsstrategi
Kunne varetage lidelser i sclera		Mesterlære Casepræsentation Litteraturstudium	Struktureret kollegial bedømmelse

Medicinsk ekspert hoveduddannelsen: Linse og linseapparat

Kompetencekrav/mål	Konkretisering af mål	Læringsstrategi	Evalueringsstrategi
Kunne varetage lidelser i øjets linse og linseapparat		Mesterlære Casepræsentation Litteraturstudium	Struktureret kollegial bedømmelse
Kunne varetage efterstær med YAG-laser		Mesterlære Casepræsentation Litteraturstudium	Struktureret kollegial bedømmelse Porteføljeoptegnelser
Kunne redegøre for kirurgisk behandling af lidelser i øjets linse og linseapparat	Kunne redegøre for forskellige former for cataractextraction og tilhørende komplikationer	Mesterlære Casepræsentation Litteraturstudium	Vejledersamtale
Kunne redegøre for operation for cataract		Wet-lab Mesterlære	Struktureret kollegial bedømmelse

		Casepræsentation	Procedureliste Porteføljesoptegnelser

Medicinsk ekspert hoveduddannelsen: Glaucom

Kompetencekrav/mål	Konkretisering af mål	Læringsstrategi	Evalueringsstrategi
Kunne varetage forskellige typer af glaucom		Mesterlære Casepræsentation Litteraturstudium	Struktureret kollegial bedømmelse
Kunne redegøre for kirurgisk behandling af forskellige typer af glaucom inklusive komplikationer		Mesterlære Casepræsentation Wet-lab Litteraturstudium	Struktureret kollegial bedømmelse Procedureliste Porteføljeoptegnelser Vejledersamtale
Kunne foretage laserbehandling af glaucom med YAG-Cyclodiolaser.		Mesterlære Casepræsentation	Struktureret kollegial bedømmelse Procedureliste Porteføljeoptegnelser

Medicinsk ekspert hoveduddannelsen: Lidelser i uevea

Kompetencekrav/mål	Konkretisering af mål	Læringsstrategi	Evalueringsstrategi
Kunne varetage uveale lidelser		Litteraturstudier Mesterlære Casepræsentation	Struktureret kollegial bedømmelse
Kunne behandle uveale infektioner og inflammationer, akutte og kroniske		Mesterlære Casepræsentation Litteraturstudier	Struktureret kollegial bedømmelse
Kunne redegøre for behandling af uvealt malignt melanom		Litteraturstudier Mesterlære Casepræsentation	Vejledersamtale

Medicinsk ekspert hoveduddannelsen: Lidelser i corpus vitreum

Kompetencekrav/mål	Konkretisering af mål	Læringsstrategi	Evalueringsstrategi
Kunne varetage lidelser i corpus vitreum		Mesterlære Casepræsentation Litteraturstudier	Struktureret kollegial bedømmelse
Kunne medicinsk behandle lidelser i corpus vitreum		Mesterlære Casepræsentation Litteraturstudier	Struktureret kollegial bedømmelse
Kunne redegøre for		Litteraturstudier	Vejledersamtale

behandling af lidelser corpus vitreum		Mesterlære Casepræsentation	
Kunne redegøre for operationer på corpus vitreum	Have deltaget i min 25 operationer som assistent eller superviseret operatør	Wet-lab Mesterlære Casepræsentation	Vejledersamtale Procedureliste Porteføljeoptegnelser

Medicinsk ekspert hoveduddannelsen: Retina

Kompetencekrav/mål	Konkretisering af mål	Læringsstrategi	Evalueringsstrategi
Kunne varetage lidelser i retina		Mesterlære Casepræsentation Litteraturstudier	Struktureret kollegial bedømmelse
Kunne medicinsk behandle retinitis		Mesterlære Casepræsentation Litteraturstudier	Struktureret kollegial bedømmelse
Kunne laserbehandle retina og vejlede om komplikationerne	Kunne foretage læserbehandling af retinale huller og rifter. Diabetogene retinalidelser og øvrige iskæmiske retinale lidelser	Mesterlære Casepræsentation Litteraturstudier	Struktureret kollegial bedømmelse Procedurelister
Kunne redegøre for kirurgiske behandlinger af retinale lidelser og disses komplikationer		Litteraturstudier Mesterlære Casepræsentation	Vejledersamtale
Kunne diagnosticere og henvise til behandling fibroplasia retrolentalis (ROP)	Kunne redegøre for risikovurdering af præmature, stadietopdelning af ROP og laser/cryobehandling:	Litteraturstudier Mesterlære Casepræsentation	Struktureret kollegial bedømmelse Vejledersamtale
Kunne diagnosticere og redegøre for behandling af retinale tumorer		Mesterlære Casepræsentation Litteraturstudier	Struktureret kollegial bedømmelse Vejledersamtale
Kunne redegøre for operationer på retina		Wet-lab Mesterlære Casepræsentation	Vejledersamtale Procedureliste Porteføljeoptegnelser

Medicinsk ekspert hoveduddannelsen: Traumer

Kompetencekrav/mål	Konkretisering af mål	Læringsstrategi	Evalueringsstrategi
Kunne varetage traumer i relationer til øjet og øjenomgivelserne		Litteraturstudier Mesterlære Casepræsentation	Struktureret kollegial bedømmelse
Kunne behandle læsioner	I cornea	Wet-lab	Struktureret kollegial

med og uden fremmedlegemer	• I conjunctiva • Hyphæma	Mesterlære Casepræsentation Litteraturstudier	bedømmelse
Kunne suturere simple læsioner i øjenlåg, tåreveje, cornea, conjunctiva og Sclera.		Wet-lab Mesterlære Casepræsentation Litteraturstudier	Struktureret kollegial bedømmelse Procedurelister
Kunne varetage umiddelbare komplikationer og senkomplikationer til øjentraumer		Litteraturstudier Mesterlære Casepræsentation	Struktureret kollegial bedømmelse Vejledersamtale
Kunne redegøre for operationer for okulære traumer og henvise i relevante tilfælde		Wet-lab Mesterlære Casepræsentation	Struktureret kollegial bedømmelse Procedureliste Porteføljeoptegnelser

Medicinsk ekspert hoveduddannelsen: Refraktion og optik

Kompetencekrav/mål	Konkretisering af mål	Læringsstrategi	Evalueringsstrategi
Kunne redegøre for almene optiske principper inklusiv refraction, refleksion, difraktion og aberation		Speciale specifikt kursus i optik og refraction Litteraturstudier	Vejledersamtale Godkendt kursus
Kunne varetage refraktionsanomalier		Mesterlære Casepræsentation Litteraturstudier Fokuseret klinisk ophold i speciallægepraksis	Struktureret kollegial bedømmelse
Kunne redegøre for kirurgisk og optisk behandling af refraktionsanomalier		Speciale specifikt kursus i optik og refraction Mesterlære Casepræsentation Litteraturstudier	Vejledersamtale Godkendt kursus
Kunne foretage svagsyns optisk udmåling		Mesterlære Casepræsentation Litteraturstudier	Struktureret kollegial bedømmelse

Medicinsk ekspert hoveduddannelsen: Strabismus

Kompetencekrav/mål	Konkretisering af mål	Læringsstrategi	Evalueringsstrategi
Kunne varetage manifest		Mesterlære	Struktureret kollegial

og latent skelen		Casepræsentation Litteraturstudier	bedømmelse
Kunne varetage inkommitant skelen		Mesterlære Casepræsentation Litteraturstudier	Struktureret kollegial bedømmelse
Kunne foretage ortoptisk behandling inklusiv amblyopibehandling, konvergenstræning og prismebehandling		Speciale specifikt kursus i strabisme Mesterlære Casepræsentation Litteraturstudier	Struktureret kollegial bedømmelse Godkendt kursus
Kunne redegøre for kirurgisk behandling af skelen inklusiv komplikationer		Mesterlære Casepræsentation Litteraturstudier	Struktureret kollegial bedømmelse
Kunne redegøre for operation for skelen		Wet-lab Mesterlære Casepræsentation	Struktureret kollegial bedømmelse Procedureliste Porteføljeoptegnelser

Medicinsk ekspert hoveduddannelsen: Neurooftalmologi

Kompetencekrav/mål	Konkretisering af mål	Læringsstrategi	Evalueringsstrategi
Kunne varetage neurooftalmologiske lidelser		Speciale specifikt kursus i neurooftalmologi Mesterlære Casepræsentation Litteraturstudier	Struktureret kollegial bedømmelse Vejledersamtale Godkendt kursus

Medicinsk ekspert hoveduddannelsen: Børneoftalmologi

Kompetencekrav/mål	Konkretisering af mål	Læringsstrategi	Evalueringsstrategi
Kunne varetage specielle øjenlidelser hos børn		Speciale specifikt kursus i børneoftalmologi Mesterlære Casepræsentation Litteraturstudier	Struktureret kollegial bedømmelse Vejledersamtale Godkendt kursus
Anvende anmeldelsespligten af blinde og svagsynede børn og unge		Speciale specifikt kursus i socialoftalmologi Litteraturstudier Mesterlære Casepræsentation	Struktureret kollegial bedømmelse Vejledersamtale Godkendt kursus

Medicinsk ekspert hoveduddannelsen: Anatomi, fysiologi og farmakologi

Kompetencekrav/mål	Konkretisering af mål	Læringsstrategi	Evalueringsstrategi
Kunne redegøre for synsfysiologi og – anatomi	Kunne redegøre for normal synsudvikling Kunne redegøre for patologisk synsudvikling hos børn og voksne	Speciale specifikt kursus i okulær fysiologi Litteraturstudier	Vejledersamtale Godkendt kursus
Kunne redegøre for Oculære farmakologiske principper		Special specifikt kursus i farmakologi Litteraturstudier	Vejledersamtale Godkendt kursus

Medicinsk ekspert hoveduddannelsen: Intern medicinske lidelser

Kompetencekrav/mål	Konkretisering af mål	Læringsstrategi	Evalueringsstrategi
Kunne varetage øjenmanifestationer ved systemiske lidelser		Mesterlære Casepræsentation Litteraturstudier	Struktureret kollegial bedømmelse
Kunne varetage arteritis temporalis		Mesterlære Casepræsentation Litteraturstudier	Struktureret kollegial bedømmelse

Medicinsk ekspert hoveduddannelsen: Oculære genetiske lidelser

Kompetencekrav/mål	Konkretisering af mål	Læringsstrategi	Evalueringsstrategi
Kunne varetage øjenmanifestationer ved genetiske lidelser		Speciale specifikt kursus i oftalmogenetik Mesterlære Casepræsentation Litteraturstudier	Struktureret kollegial bedømmelse Vejledersamtale Godkendt kursus
Kunne redegøre for diagnostiske metoder til udredning af genetiske øjenlidelser	Kromosom undersøgelse DNA analyse Stamtræsudredninger	Speciale specifikt kursus i oftalmogenetik Litteraturstudier	Vejledersamtale Godkendt kursus
Kunne foretage visitation til genetisk rådgivning		Litteraturstudier Mesterlære Casepræsentation	Struktureret kollegial bedømmelse

Medicinsk ekspert hoveduddannelsen: Socialoftalmologi

Kompetencekrav/mål	Konkretisering af mål	Læringsstrategi	Evalueringsstrategi
Kunne iværksætte rehabilitering af blinde og svagsynede børn og voksne	Iværksætte akutte foranstaltninger ved pludseligt synstab Iværksætte foranstaltninger ved snigende synstab	Speciale specifikt kursus i socialoftalmologi Mesterlære Casepræsentation Litteraturstudie	Vejledersamtale Struktureret kollegial bedømmelse Godkendt kursus
Kunne iværksætte	Pædagogiske tiltag	Speciale specifikt kursus i socialoftalmologi	Vejledersamtale

habilitering af blinde og svagsynede børn	Optisk vurdering af hjælpemidler	Speciale specifikt kursus i refraction	Struktureret kollegial bedømmelse Godkendt kursus

Medicinsk ekspert hoveduddannelsen: Fokuserede kliniske ophold i øjenspeciallægeklinik (se punkt 2.6.2)

Kompetencekrav/mål	Konkretisering af mål	Læringsstrategi	Evalueringsstrategi
Kunne varetage de almindeligste funktioner i det lægelige arbejde i en øjenlægeklinik	Visitering af uselekeret patienter Diagnosticering og behandling af de almindeligt forekommende øjensygdomme i øjenspeciallægeklinik Kunne udfærdige henvisning til øjenafdeling og give vejledning om undersøgelser og behandling, herunder operationer for øjensygdomme. Kunne indgå i et gensidigt samarbejde mellem den oftalmologiske primær- og sekundærsektor	Mesterlære Casepræsentation Varetagelse af praktisk arbejde	Struktureret kollegial bedømmelse Audit af arbejdspraksis

Medicinsk ekspert hoveduddannelsen: Fokuseret kliniske ophold i oftalmologisk specialklinikker (se punkt 2.6.2)

Kompetencekrav/mål	Konkretisering af mål	Læringsstrategi	Evalueringsstrategi
Kunne varetage diagnostiske procedurer som i særlig grad anvendes inden for oftalmologiske specialklinikker		Fokuserede kliniske ophold på mindst et af følgende: Center for Handicappede Statens Øjenklinik Øjenpatologisk Institut Amtslige Synscentraler/Institutter	Struktureret kollegial bedømmelse Audit af arbejdspraksis

Medicinsk ekspert hoveduddannelsen: Tværfagligt klinisk samarbejde

Kompetencekrav/mål	Konkretisering af mål	Læringsstrategi	Evalueringsstrategi
Kunne aktivt deltage i det tværfaglige kliniske samarbejde som kan etableres for den enkelte patient.		Fokuseret ophold i mindst et af følgende tilgrænsende specialer: plastikkirurgi, øre-næse-hals sygdomme, kæbekirurgi eller	Struktureret kollegial bedømmelse Audit af arbejdspraksis Vejledersamtale

Kunne redegøre for diagnostiske procedurer og behandling i et tilgrænsende speciale		pædiatri, medicinsk allergologi, medicinsk reumatologi, medicinsk endokrinologi, medicinsk infektionssygdomme eller klinisk immunologi, klinisk genetik, klinisk mikrobiologi eller neurologi, neurokirurgi, neurofysiologi og neuroradiologi.	

Sundhedsfremmer hoveduddannelsen

Kompetencekrav/mål	Konkretisering af mål	Læringsstrategi	Evalueringsstrategi
Kunne undervise andre personalegrupper, myndigheder, pårørende og patienter om	Tiltag, der kan forebygge udvikling af sygdom, der manifesterer sig i øjne og syn Generelle risikofaktorer af betydning for sygdomme, der manifesterer sig i øjne og syn	Udarbejdelse af informationsmateriale og instrukser Udføre undervisning Litteraturstudier	Struktureret kollegial bedømmelse Audit af arbejdspraksis Bedømmelse af opgave
Kunne redegøre for principperne og deltage i screeningsprogrammer for oftalmologiske folkesygdomme		Udarbejdelse af informationsmateriale og instrukser Udføre undervisning Litteraturstudier	Vejledersamtale Struktureret kollegial bedømmelse Audit af arbejdspraksis Bedømmelse af opgave
Kunne redegøre for og henvise til rehabiliteringsmuligheder for voksne blinde og svagsynede herunder akutte foranstaltninger.		Litteraturstudier Speciale specifikt kursus i socialoftalmologi	Vejledersamtale Bedømmelse af opgave Godkendt kursus
Kunne anvende anmeldelsespligten for blinde og svagsynede børn og unge		Litteraturstudier Speciale specifikt kursus i socialoftalmologi	Vejledersamtale Struktureret kollegial bedømmelse Audit af arbejdspraksis Bedømmelse af opgave Godkendt kursus

Samarbejder hoveduddannelsen

Kompetencekrav/mål	Konkretisering af mål	Læringsstrategi	Evalueringsstrategi

Kunne indgå i tværfaglige team med respekt for de øvrige teammedlemmers meninger og rolle i samarbejdet og samtidig bidrage med egen faglig ekspertise	Kunne søge råd og vejledning hos kolleger og samarbejdspartnere Kunne søge råd og vejledning fra lægelige og ikke-lægelige specialister	Litteraturstudier Mesterlære Casepræsentation	360 graders evaluering Audit af arbejdspraksis
Kunne fungere i og herunder redegøre for den sundhedsorganisationens opbygning, lokalt, regionalt og nationalt	Patientbehandling Forskning Uddannelsesmæssige aktiviteter	Litteraturstudier Mesterlære Casepræsentation	3660 graders evaluering Vejledersamtale
Kunne samarbejde med myndigheder	med politiet med pressen med embedslægeinstitutionen med øvrige offentlige myndigheder	Litteraturstudier Mesterlære Casepræsentation	360 graders evaluering Vejledersamtale

Professionel hoveduddannelsen

Kompetencekrav/mål	Konkretisering af mål	Læringsstrategi	Evalueringsstrategi
Kunne opretholde og udvikle faglig kompetence	Anvende informationsteknologi til optimering af patientbehandling	Mesterlære Casepræsentation Litteraturstudier	Struktureret kollegial bedømmelse 360 graders evaluering Audit af arbejdspraksis
Kunne håndtere konfliktfyldte forhold overfor patient, pårørende og personale	Interessekonflikter Ressourceallokering Videnskabsetik	Mesterlære Casepræsentation Rollespil	Struktureret kollegial bedømmelse Audit af rollespil
Kunne anvende reglerne for erhvervsbetingede synskrav	I trafikken, alle kørekorts krav og krav i transporterhverv Vejlede patienter i, hvor oplysninger om synskrav til et erhverv kan findes	Specialespecifikt kursus i socialoftalmologi	Godkendt kursus
Kunne anvende regler for anmeldelsespligten til nationale registre	cancerregistret, synsregistret for svagsynede og blinde børn og unge bivirkningsnævnet, embedslægeinstitutionen, Statens Seruminstitut, arbejdsskadestyrelsen, sociale myndigheder politi	Specialespecifikt kursus i socialoftalmologi	Godkendt kursus
Kunne redegøre for bestemmelserne		Specialespecifikt kursus i socialoftalmologi	Godkendt kursus

vedrørende patientklager, patientforsikring, livstestamente og organdonation			

Leder/administrator hoveduddannelsen

Kompetencekrav/mål	Konkretisering af mål	Læringsstrategi	Evalueringsstrategi
Kunne udnytte og prioritere afdelingens ressourcer inden for afgrænsede områder i relation til det lægelige arbejde	• Redegøre for principper og krav for kvalitetssikring og – udvikling • Kunne redegøre for principperne for Medicinsk teknologivurdering • Kunne korrespondere med andre kolleger og myndigheder, inklusiv klageinstanser •	Tværfagligt kursus i ledelse og administration Udforme instrukser	Bedømmelse af opgaver Godkendt kursus
Kunne lede et team	• Kunne udforme instrukser for arbejdsgange, vagttilrettelæggelser og behandlingsrutiner for medicinsk virksomhed	Tværfagligt kursus i ledelse og administration Mesterlære Casepræsentation	Struktureret kollegial bedømmelse Godkendt kursus

Kommunikator hoveduddannelsen

Kompetencekrav/mål	Konkretisering af mål	Læringsstrategi	Evalueringsstrategi
Kunne etablere kontakt og kommunikere med patienter, kolleger, andet sundhedspersonale og øvrige samarbejdspartnere på niveau tilpasset situationen.	• Indsamle og anvende relevant information om sygdom og forhold som har indflydelse på patientens situation • Kunne forelægge en problemstilling mundtligt eller skriftlig vedrørende en patient på en sådan måde, at det kan danne grundlag for en beslutning • Kunne informere patienter og pårørende om kirurgiske procedurer og medicinske behandlinger herunder forventet effekt, normale per- og postoperative forløb, bivirkninger, komplikationer og risici – på et niveau og i en detaljeringsgrad, der er tilpasset den enkelte patient. • Kunne vejlede patienter og pårørende i beslutninger om valg af behandling • Kunne informere patienter og pårørende om alvorlig, syns- og/eller livstruende sygdom – på et niveau og i en detaljeringsgrad, der er tilpasset den enkelte patient. • Kunne sikre at patient og pårørende har forstået en given information	Tværfagligt kursus i kommunikation Litteraturstudier Rollespil	Struktureret kollegial bedømmelse Audit af rollespil Patientbedømmelse Godkendt kursus
Kunne håndtere		Tværfagligt kursus i kommunikation	Vejledersamtale

krisereaktioner hos patienter og pårørende i forbindelse med synsskade eller maligne lidelser.		Mesterlære Casepræsentation Rollespil Litteraturstudier	Struktureret kollegial bedømmelse Audit af rollespil Audit af arbejdspraksis Godkendt kursus
Kunne redegøre for principperne ved informeret samtykke og indhente denne.		Mesterlære Casepræsentation Litteraturstudier	Vejledersamtale Struktureret kollegial bedømmelse

Akademiker hoveduddannelsen

Kompetencekrav/mål	Konkretisering af mål	Læringsstrategi	Evalueringsstrategi
Kunne kritisk vurdere videnskabelig litteratur, lærebøger og foredrag og uddrage essensen heraf.	- Kunne foretage en litteratursøgning - Kunne redegøre for og anvende den basale medicinske statistik.	Tværfagligt forskningstræningskursus	Struktureret kollegial bedømmelse Godkendt kursus
Kunne formidle et videnskabeligt budskab samt undervise studenter, kolleger og andet personale.	Kunne forberede og holde et videnskabeligt foredrag.	Tværfagligt forskningstræningskursus Undervisning af andre	Audit af foredrag Godkendt kursus
Kunne udarbejde en projektbeskrivelse/protokol og stå for afvikling af projektet.	Kunne redegøre for bestemmelserne for anmeldelser af videnskabelige projekter til de videnskabsetiske komite.	Tværfagligt forskningstræningskursus	Audit af projektbeskrivelsen Godkendt kursus
Kunne kritisk vurdere nyt oftalmologiskudstyr.	- Farmaka - Utensilier - Medicinske og kirurgiske procedurer	Speciale specifikt kursus i apparatlære Litteraturstudier	Vejledersamtale Struktureret kollegial bedømmelse Godkendt kursus
Kunne angive nationale og internationale deklARATIONER vedr. lægefaglig virksomhed.	- Den Hippokratiske Ed - Det danske lægeløfte - Geneve deklARATIONEN - International Code of Medical Ethics - Tokyo deklARATIONEN - Hawaii deklARATIONEN - Recommendations on the plights of sick and dying - Sydney deklARATION, Statement of Death - Helsinki deklARATIONEN - Rekommandationer fra Den centrale Videnskabsetiske	Litteraturstudier	Vejlædersamtale

	Komité		

Scoringssystem for patientkonfrontation og klinisk observation

Uddannelsessøgende læges navn:

Tutors navn:

Dato:

	God (3)	Middel (2)	Dårlig (1)
1. Anamnese relevant og målrette			
2. Objektiv undersøgelse Relevans			
3. Objektiv undersøgelse Tilstrækkelig			
4. Objektiv undersøgelse Udførsel			
5. Klinisk konsekvens appliceret på baggrund af anamnese og objektiv undersøgelse			
6. Kommunikation med patienten			
7. Information overfor patienten			
I alt			
Samlet sum			

Scoringstabellen udfyldes for 10 patienter af tutor i overværelse af øjenkonsultation. For at opnå tilfredsstillende scor, skal et minimumgennemsnit på 14 opnås

Scoringssystem for patientens vurdering af lægens kommunikationsevner

Lægens navn:

Dato:

	God (3)	Middel (2)	Dårlig (1)
1. Synes De, at lægens forklaring på Deres synsproblem var			
2. Synes De, at lægens øjenundersøgelse var			
3. Synes De, at lægens forklaring af behandlingsmuligheder var			
4. Synes De, at lægens forklaring af risiko og bivirkninger ved evt. behandling var			
5. Synes De som helhed af lægens undersøgelse var			
I alt			
Samlet sum			

Scoringstabellen udleveres af tutor til 35 patienter, som udfylder den inden afdelingen forlades. For at opnå tilfredsstillende scor, skal et minimumgennemsnit på 10 opnås